

İT BALASI

(Hekayə)

İsaxan İsaxanlı

Hər il, adətən, mart ayının sonu, aprelin əvvəllərində Buzovnadakı bağ evimizə köçür, sentyabrın ortalarına qədər burada yaşayırıq. Səhər tezdən qalxıb heyətdə gəzişməyi, zümzümə edə-edə gül-çiçəklərlə, ağaclarla "söhbət etməyi" özümə adət etmişəm. Heyətdəki ağacların tumurcuqlamasını, çiçək açmasını, yarpaqlamasını günbəgün izləyir, hər gün baş verən kiçik dəyişikliklərdən böyük zövq alıram.

***

Ev heyvanlarına, xüsusən də itlərə böyük sevgim var. Uşaq vaxtlarımda nənəmdən eşitdiyim bu sözlər həmişəlik olaraq beynimə həkk olunub: "İt olan evdə bərəkət olar; it deyir ki, yiyəmin yeddi oğlu olsun, hərəsi də mənə bir tikə versin, bəsimdir".

Ömür yoldaşım ilə məsləhətləşərək, onun da dəstəyini aldıqdan sonra təxminən 40 günlük olan bir it balası (küçük) aldım. Adını, çox sevdiyim böyük rus şairi Serqey Yesenin məşhur şeirindəki itin şərəfinə, Cim qoyduq. Onu çox sevirdim və bəzən ona elə aludə olurdum ki, vaxtın necə keçdiyini belə hiss etmirdim. Bir hadisədən sonra isə ona daha çox bağlandım və bu sevgim itin ömrünün sonuna qədər davam etdi.

... Yuxumda gördüm ki, kənddəki evimizdəyəm. Axşamüstü bağımızda gəzirəm. Birdən bir neçə it mənə hücum çəkdi. Mən nə edəcəyimi bilmədim, qaçmaq istəsəm də, hündür hasardan aşamırdım və itlər məni yaxaladılar. Mən qorxumdan var gücüm ilə "Cim" deyə qışqırıb, onu köməyə çağırırdım. Bu zaman möcüzə baş verdi. Cim aşılmaz hündür hasarı bir dəfəyə tullanaraq özünü mənim köməyimə çatdırdı. O, itlərin hamısını qovdu, məni ölümdən xilas etdi.

Gördüyüm bu yuxudan sonra Cim artıq mənim üçün adı bir it deyildi, o, mənim xilaskarım idi.

Cim mənə çox sədaqətli idi, bunu hamı hiss edir, görürdü. O mənim işdən qayıtma vaxtını bilir, hər gün məni intizarla gözləyirdi. Maşınım darvazaya yaxınlaşanda artıq Cim bunu hiss edir, hülməyə başlayırdı və bu zaman evdə hamı mənim işdən qayıtdığımı bilirdi.

Bir dəfə xəstələndiyim üçün bir müddət iş gedə bilmədim və təxminən üç həftə evdən çıxmıdım. Bu müddət ərzində Cim, demək olar ki, hər axşam (o, gündüzlər bağlı olur, axşamlar açılırdı) yataq otağımın pəncərəsinin altına gəlir, hürərək mənə sədaqətini göstərirdi. Onun bu hərəkətləri bütün ailəmizin qəlbində ona qarşı xüsusi münasibət oyatmışdı və o sanki ailəmizin bir üzvünə çevrilmişdi.

***

İllər keçdi. Cim artıq yaşa dolmuşdu. Hərəkətləri azalmış, vücudu zəifləmişdi. Demək olar ki,

yemək yemir, hərdənbir bir az su içirdi. Bütün bunlar onun ölümünün yaxında olduğundan xəbər verirdi. Mən də bunu başa düşür və onunla daha çox vaxt keçirməyə çalışırdım. Səhər tezdən, işə getməzdən əvvəl və axşam işdən gələndən sonra mütləq ona yaxınlaşır, onu əlimlə yedizdirməyə çalışır, bir müddət yanından ayrılmırdım.

... O gün işdən bir az gec gəlmişdim. Maşından düşən kimi itin damına tərəf getdim. Bu zaman bağban mənə yaxınlaşdı və kədərlə Cimin öldüyünü xəbər verdi, əli ilə onun yerinə işarə etdi. İtin cansız bədəninə yaxınlaşdım, başını sığallayıb yanında diz çökdüm. Ömür yoldaşım və uşaqlar da gəldilər. Onlar mənim Ciminə olan sevgimi bildirdilər və mənə təsəlli vermək üçün gəlmişdilər. Birlikdə bir müddət Cimin yanından ayrılmadıq. Onu evimizə lap yaxın bir yerdə basdırdıq. Ömür yoldaşımın təklifi ilə basdırıldığı yerdə bir nar ağacı əkdik.

***

Yazın ilk günləri idi. Dünyada baş alıb gedən pandemiya səbəbilə biz həmişəkindən fərqli olaraq bağa daha tez – martın əvvəlində köçmüşdük. Amma, qərribə idi, bağ həyatı mənə darıxdırıcı gəlirdi. Bunun səbəbini başa düşməkdə çətinlik çəkirdim və ürəyimi ömür yoldaşıma açdım. O gülərək, dedi: "Mən bilirəm, sənin dərdin nədir, Cim üçün darıxırsan. İstəyirsən, balaca bir kiçük alağ, lap istəyirsən, ona da Cimin adını qoyaq, necə düşünürsən?" Necə olmuşdu ki, bu qədər sadə həqiqəti uzun müddət anlaya bilməmişdim. Ömür yoldaşıma təşəkkür etdim.

Səhər saat 10 radələri idi. Evdəkilər həyatə çıxanda artıq mən balaca, ala-bula bir kiçüklə oynayırdım. Hamı böyük sevinc içində kiçüyə yaxınlaşıb, onu oxşamağa başladı. Ömür yoldaşım kiçüyə tərəf əyilib sakitcə pıçıldadı: "Cim, xoş gəldin". Nədənə, birdən bir az qərribə kimi oldum: "Yox, adını Cim qoymayaq, mənim qəlbimdə Cimin yeri bambaşqadır, istəyirəm, o yer boş qalsın. Bəlkə, bu ondan da yaxşı it olacaq, amma Cim mənim üçün başqa bir dünya idi... Yaxşı bir ad fikirləşək". Xeyli araşdırmalardan sonra, uşaqların təklifi ilə, kiçüyün adını "Lara" qoyduq.

***

Günəşin şüaları yataq otağımın pəncərəsindən içəri süzülürdü. Pəncərənin altında uçan xan çinarına qonmuş sərcələrin cikkiltisinə və xüsusi əda ilə sevgi nəğməsi oxuyan sarıdimdiklərin səsinə yuxudan ayıldım. Yuyunub eşiyə çıxdım. Yenəcə biçilmiş otun iyi həyəti götürmüşdü. Adətim üzrə, bir az velosiped sürdükdən sonra həyətdəki kiçik fəvvarəni işə saldım (fəvvarənin səsi mənə dağ çaylarının şırıltısını xatırladır). Həyətdə xeyli gəzişdim, toyuq-cücənin qapısını açıb buraxdım, şaftalı ağacına yaxınlaşıb çiçəyini qoxuladım, əyilib, öz əllərimlə əkdiyim kəkötünün qoxusunu "cənnət qoxusudur" deyərək içimə çəkdim, köz kimi qızarmış çiçəklərdən bir ovuc dərib ləzzətlə yedim. Sonra Laraya yaxınlaşdım, başını sığallayıb, həyatə buraxdım. Kiçük, bunu gözləyirmiş kimi, quyruğunu bulayaraq bir az üstümə şırmandıqdan sonra sevincək halda həyətdə ora-bura vurnuxmağa başladı. Bu zaman o, həyətdə təmizlik işləri ilə məşğul olan bağbanın darvazadan çıxdığını görüb (bağban hər səhər yığılmış zibili atmağa gedirdi) qapıya tərəf qaçdı və onun arxasınca bayıra çıxdı.

Bir qədər keçdi, bağban qayıtdı. Lakin kiçük yanında yox idi. "Lara hamı, səninlə getdi?" deyərək üzümü bağbana tutdum. Bağban bir az çəşqin-çəşqin kiçüyün onunla getmədiyini, ümumiyyətlə, görmədiyini söylədi. Mən darvazadan çıxıb, o tərəf-bu tərəfə baxaraq hüdürdən "Lara, Lara" deyərək kiçüyü səslədim. Səs-səmir yox idi. Narahat olmağa başladım. Birdən bir qədər aralıda gözümə nə isə sataşdı. Cəld yaxınlaşdım. Gördüyüm mənzərə məni heyretləndirdi. Həyəcədən gözlərim yaşardı. Balaca Lara, heç nə olmamış kimi, Cimin basdırıldığı ağacın altında uzanıb kölgələnirdi.

Nar ağacı tumurcuqlamışdı...

May 2020-ci il
Buzovna